

Texten är automatiskt genererad. Vi har i nuläget endast möjlighet att erbjuda transkriberingar i obearbetad form.

Vi kan gå tillbaka på samma ställen när det är annorlunda väder och så får du på redskap som du inte har upptäckt. Andra gången.

Och vi är alltså uppe i drygt tusen hummertinner.

Det innebär att det finns möjlighet för gamla yrkesfiskare att fiska på den sortens fisk. I det här avsnittet av podden Landet ska vi prata om fiskeredskap som fortsätter att fiska i det dolda. Jag heter Malin Marko och ni ska vara välkomna. Spökfiske så kallar man förlorade fiskeredskap som fortsätter att fiska utan att någon tar hand om fångsten. Att de härredskapen ger skador på fåglar och andra djur i vattnet och också påverkar miljön är välkänt. Men få känner till vad det som pågår för att städa upp och återvinna det här materialet. Det finns en mängd olika insatser som görs och en av dem ska vi prata om i det här avsnittet av podden Landet och med mig har jag Per Olof Samuelsson som är projektledare för SpökFiske projektet i Tanums, Sotenäs och Lysekils kommuner. Martin Olofsson som är yrkesfiskare från Smögen och så Erik Goksöyr produktutvecklare på Marin Återvinning i Sotenäs kommun.

Per Olof. Om vi börjar med dig kan du berätta kort om hur problemet med spökfiske ser ut i Sverige? I dag är ett antal förlorade redskapsom de har samlat på sig under många, många decennier runt Sveriges kuster. Och det är klart att vi är olika längs kuststräckor av Östersjön, på många ställen och sydkusten och sådant. Så är det handlar om garn, torskar, något som är förlorat och som man då raggat upp där och gå upp på västkusten så är det mer burar, hummer, tinor och främst häri Bohuslän och även en hel del har skett i burar. Men även det är en del garn som dyker upp. Men är det absolut rent burar? Och det är de mycket fritidsfiskare som har tappat i olika stormar och sånt som har blivit stående skador.

Tyvär. För att skoja lite kan man höja kvalitén så bra som möjligt i decennier och det ger det stora problemet. Hur mycket djur är det som fastnar vet man omfattningen på på vattenlevande djur som fastnar i dessa? Det vet man inte.

Jag ska försöka uppskatta det och yrkesfiskarna där vi gör de härprojekten. Hur mycket lera och du fårfylla i marken är det privat? I var femte är, vad är det?

Ja, det är väldigt olika egentligen. De äldre tänderna som var gjorda i trä och nät. De är ju ihopsjunken allihop. Där är det oftast inga djur. Men de här nya modellerna av tinor som vi kallar för skottar som är gjorda i stål.

Där är det väl egentligen enda chansen att klubborna har en bit uppi flygstolen. Men det har de intelyckats med. Det kan ju vara fångst, men det är ju mest vårt krabbor som det går. Och ni är ju med här för att prata om vad som görs för att motverkaspök fiske och vad som kan göras med redskapen i sig när man väl får upp dem. Och ni är alla tre involverade i ett projekt i Sotenäs kommun. Varför är fisk en så storsak? Där? Per-Olof. Ja, Sotenäs kommun har ju traditionellt en väldigt stor yrkesfiskeri kommun och ju kommuner. Och som tur är en del yrkesfiskare kvar, en som vi verkligen värnar om. Och det är mycket fritidsfiske för det. Det är mycket redskap som finns här, men egentligen är det här problemet längs hela Bohuskusten mer eller mindre. Men vi har börjat, var tidiga och organisera upp ett gott samarbete ihop med yrkesfiskarna. Och det var därför vi startade upp det här 2017 med ett projekt. Vi har finansiering av Jordbruksverket, fiske från 17 och 18 och då och då såg vi hur mycket det var och då gav vi ringar på vattnet att vi kunde även få och fortsätta projekten.

Martin, du är yrkesfiskare. Vad är din roll i det här projektet?

Ja, min roll är att försöka fånga de här borttappade redskapen,

så vi har rätt så god koll på var det fiskas mycket. Och så har vi lite koll på vart det är. Mycket trafik där det körs av mycket. Så vi har tagit våra strider. Då kallas de dreglande för att för att släpa på botten med redskapen och fastna.

Och så är vi ute och försöker få upp de redskapen som är borttappade. Och för mig som inte vet vem styggedregla är, kan du förklara det? Vi harkätting och lina och sedan änden där så har vi väggar med små hullingar där liksom där linor fastnar och nätt och jämt har fått någon trål och massa annat skräp i botten som fastnar som vi får med upp. Men främst är det linorna som går till borttappade redskap. Gör ni

det här samtidigt som ni också är ute och fiskar eller gör ni det här på speciella tillfällen?

Det är lite olika. Vissa dagar så gör vi bara detta helt och hållet så vi får

anpassa oss lite grann. Andra dagar kanske vi bara fiskar halvdagen och så går vi land och lägger resten av dagen på att

kreditkort. Så det är inget vi kan göra samtidigt som vi fiskar. Vi ska prata om återvinningen då. Erik, du är ansvarig för Sotenäs Marina återvinningscentral. Vad är svårast när det gäller att återvinna material från dessa fiskeredskap? Det som är absolut mest jobb är ju att separera alla delar. Och.

Det som är mest är när det kommer till fiskenätoch trålar osv. Då krävs det mycket jobb för att ta bort stålvajer och bli sänken osv för att de ska kunna återvinnas och plast näten för sig. Sedan när man kollar på det som är spök fiskar man säger så är det också oftast väldigt mycket organiskt på växter.

Det försvårar också arbetet och det kan vara trassligt och så vidare. Så då får man göra en avvägning hur man ska hantera de olika redskapen beroende på hur de ser ut och vad vi tror att de kan göras med. Om det är alldeles för kontaminerat så

kan endast det bästa att göra med att ta bort blylinorna, t.ex. Så. Har det gått till förbränning, men om det ser bättre ut så går det ju till materialåtervinning som blir ett nytt plastmaterial egentligen.

Om jag förstår det så har du forskat om hur du kan användas inom inredning och arkitektur? Ja, precis. Det är min bakgrundsom arkitekt och forskare på min utbildning hur man kan använda strand skräp egentligen i det fallet. Men plastavfall generellt men svårt så det passar väl inom inredning och byggnation. Inom arkitektur. Hur kan man använda flesta av fallet? Jag är ju egentligen väldigt bra material som man kan återvinna många, många gånger innan det.

Blir dåligt och det som jag tycker är extra intressant är när man kan få med den här historien att det här är klass som har legat i havet och fiskat eller skräp som kommit upp på stränderna. Det blir en del av historien i nya material. Det

tycker jag är väldigt spännande när man när det blir ett extravärdefullt material på grund av att det används på nytt i stället för att vara ute i havet och göra skadatill exempel. Företag inom den här branschen kan användas till marknadsföringssyfte. Eller finns det andra sätt de kan tjäna på att de använder återvunnen plast?

Jag tror att det är en omställning som är på gång och som kommer bli mer och mer aktuell. Att man som företag känner att man vill ställa om till att använda material som inte gör skada för miljön utan istället är med och gör något gott så att vi på återvinningscentralen försöker förbereda och se till att den här

resursen kan användas igen. Det tror jag kommer att vara en naturlig del av utvecklingen i mångaföretag, inte bara marknadsföring utan att man vill hitta nya material som både är bra istället för tvärtom. Per-Olof Om jag förstår det rätt så är målet med det här arbetet att få tillbaka den biologiska mångfalden i havet. Så som vi hade det fram till på 70 talet är det möjligt genom det här. Detta är ett litet steg i det hela då att vi kan.

Ja, vi ser att vi fångar en hel del små torsk och sedan rädda även burarna. Martin har berättat att de haft skatter och andra saker och att de kan vi befria dem här och att de inte är på det sättet. Så tror vi att det är en pusselbit i det stora arbete som vi bedriver.

Vi har ju också andra projekt där det bland annat fisk, fiske, hummer där vi har lagt ut sprängsten för rev så att fisk, torsk ska kunna gömmasig, komma undan säl, attacker och sånt också. Och vi har andra Hummer uppsättningar. Vi försöker med olika projekt och få tillbaka den mångfalden och det är ett långsiktigt arbete så självklart. Vi ger inte upp det målet om det säger så, utan vi jobbar oförtrutt vidare.

Martin Om det blir så som med Per-Olof säger att en biolog att man kan få tillbaka den biologiska mångfalden. Hur skulle det påverka ditt jobb som yrkesfiskare? Ja, det är fisketsom Per Olof pratar om där. Det var ett fiske som pågick inne i skären för småfisk eller kustnära fiske. Och det finns ju i stort sett inte lag, så det innebär ju att det finns ju möjlighet till nya yrkesfiskare att fiska på den sortens fisk. Det är tyvärr utåt för att det finns för lite av den varan. Så det hade för oss varit

mycket lugnare. Nu får vi gå två timmar västerut för att fånga den fisk vi behöver. Det har kommit nya plast direktiv inom EU. Hur? Hur påverkar det förekomsten av såna här spöke barn? Ja, det påverkar

genom att det kommer att bli ett producentansvar för redskap tillverkare. Att det ska finnas ett system för att när fiskeredskap är uttjänta så ska man kunna lämna in dem på samma sätt som det finns med förpackningar och andra producentansvar idag.

Och det är ju en grundförutsättning för att de här produkterna inte ska hamna i havet från första början förutom det som förloras. Och det är kanske det mesta, men idag finns det inte något tillräckligt bra system för när man har uttjänta fiskeredskap att man ska kunna lämna in dem och att de ska tas om hand.

Jag kan tillägga att jag kan tillägga från fiskets sida att vi blir väldigt glada, för vi har inte vetat vad vi ska göra av gamla redskap. Likaså om du är ute och fiskar och så kommer den och drivande, ett gammalt troll eller en trosseller vad som helst. Om du tar hand om den så vet du vad du ska göra dig av med den. Hur vi hamnar och återvinningscentraler har det inte funnits någonstans.

Men nej, nu står det vid varje lekplats. Det har blivit väldigt bra. Maten finns någon baksida efter plast? Direktivet från EU och andra regler kring återvinning.

Om det finns en baksida? Nej, det kan jag inte. Absolut inte. Vad kan vi som intillhör fiskerinäringen? Vad kan? Vad kan vi göra som privatpersoner?

Kan vi jobba med det här på nåt sätt? Ja, man kan både titta på de trevliga produkterna och som Erik utvecklar är en fantasi för att verkligen säga att de är alltifrån att man gör mat

i sin enkelhet, matkassar för fåglar av gamla nät till mer avancerade avancerade produkter som man kan köpa och använda. Sen har vi givetvis mångafritidsfiskare längs kusten som kan

använda bättre redskap eller använda och lära sig mer hur man ska undvika att det blir fiskeredskap där vi listat en lång lista som vi har ett nära samarbete med Havs och vattenmyndigheten i den här frågan och ett möte med dem där vi har sett ett antal saker som man kan göra. Den ena

saken är att man använder tillräckligt tunga maskiner och inte har några riktigtlätta saker som flyger så fort det blåser mer än 10-tiotal meter och en som väger 7 8 9 kilo och att man också har tillräckligt långa linor så att om de flyttar sig då av väder och vind eller annat så att man bottnar även på de djupsom är strax utanför där man fiskar. Och det har vi sett många exempel på att de inte gjort det. Och det som man nämnde är också att man sätter i farleder och man ska intesätta redskap i eller i närheten av farleder och då är det stor risk att större båtar på natten när de går ut gårute som de ser, inte de här och de kör sönder dem, då förlorar man. Jag tyckte att ni nämnde att projektet har hållit på i drygt två år. Kan man säga någon volym? Hur mycket har ni fått upp på den här tiden? Nu har jag räknat ihop det här hur mycket vi har fått upp och vi är alltså uppe i drygt tusen humrar timme på sommarhalvåret. Det är väldigt mycket av det nu och vi har flera hundrahavskräftor, bra matoch bra många garn så det när nog uppe i en snart 400 newtonmeters så det går. Det har gått riktigt bra på det här uppdraget att det finns så mycket, men det är ju bra att vi får upp dem. Men det vi ser är ju det tappas. Vi tappar ju varje år, speciellt när de är som i dag. Det blåser. Hur stormar och men ovana nya fritidsfiskare, sånt här och att det är mycket kvar. Gamla som fortfarande inte har fått varasom man man som vi får på vad vi kan. Kan du säga att ni är bra andra på gamla steniga vattnet från en vanlig hummer till nu igen? Ja, absolut. Vi kan gå tillbaka till samma ställen när det är annorlunda. Det kan ju vara en annorlunda ström på botten och du kan stryka från ett annat håll och så får du på riktigt som du inte har upptäckt andra gången. Om vi blickar framåt. Det finns ju bland annat ser man ofta tv reklam när produkter har återvänt av plastprodukter till exempel så har man väl marknadsförthavets plast som en egen. Man gör bikinis och löparskoroch såna där saker av havs plast och havs plast.

Erik Vad var, vad tänker du? Vad ser du för saker framöver som vi använder av den här återvinningen? Vi märker ju att det är allt från små och stora företag till stora företag som vill varamed och utveckla nya produkter av den här plasten. Så jag tror att vi kommer att se den användas i många olika

applikationer och kanske applikationer som man tidigare inte använt till, men där man vill hitta alternativa alternativa material som som för med sig något gott. Kan det varatill för produkter. När vi har ett jättespännande företagsom som försöker 3D skrivare med den här plasten med gamla fiskenät. Och det kan bli till nya möbler, t.ex. 3D skrivare och en stor 3D skrivare till nya möbler och textilföretag som som kollar på att använda det inom textiloch modebranschen. Det är ju ett mål som vi har. De här produkterna som tillverkas ska bli produkter som inte är engångs, produkter som används en gång och slängs i havet igen eller hamnar på fel ställen igen. Det skavara produkter som håller. Martin Vad tänker du om framtiden? Jag grubblar väl på hur vi ska göra med våraretskap för att de inte ska sticka ut.

Så där har vi skrivit. Det har varit vad vi tror hade varit en bra grej.

I dag finns det ju bomull tråd på stängning i skogen och det gör att inom ett halvår, ett år ungefär, så öppnar sig den här tråden och tunnarna öppnar sig så att eventuell fångst som är fångad kan gå ut

och det tror vi kan göras bättre. Så det hade varit en bra grej. Att göra och att de inte kan komma ut. Eller hur? Menar du att man i stället kan sätta små paneler i tunnarna med bomull så att

de ruttnar? Verkligen. Och inget kommer bli kvar? Och därmed är Landetpodden bortom storstad slut för den här gången. Vill du vet mer om just det här ämnet så kan du läsa på Havs och vattenmyndigheten webb. Sök på Spök fiske. Jag tackar Per-Olof Samuelsson, Martin Olofsson och Erik Goksöyr för medverkan i det här avsnittet. Självt heter jag Malin Marko. Vi hörs.